

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku J. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w W.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 1 kwietnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 grudnia 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 grudnia 2013 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację wnioskodawcy J. M. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 września 2012 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W. o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu pierwszej instancji oparte m.in. na dowodach z opinii lekarzy biegłych sądowych: gastrologa, neurologa i ortopedy, uznających że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst; Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), a tym samym nie spełnił przesłanek określonych w art. 57 ust. 1 powyższej ustawy dla przyznania dochodzonego świadczenia.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy - art. 233 § 1 w związku z art. 278 i następne k.p.c. poprzez „przyjęcie opinii biegłego stwierdzającej zdolność do pracy osoby chorej na nieuleczalną chorobę po wielu latach przebywania na rencie, co jest w oczywisty sposób niemożliwe, ponieważ nieuleczalna choroba z złożenia jest nieuleczalna i nic w trakcie jej występowania nie może się zmienić na korzyść, w szczególności brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że stan zdrowia może ulec poprawie”. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz zmianę w całości poprzez uwzględnienie wskazanych zarzutów oraz orzeczenie o przyznaniu prawa do renty na stałe, ewentualnie o uchylenie skarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa procesowego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na istotne zagadnienie prawne polegające na „określeniu zasad prawnych uznawania opinii biegłych lekarzy celem usunięcia z obrotu prawnego: opinii błędnych, niejasnych i niepełnych, wzorem art. 201 k.p.k. W chwili obecnej brak jest jasnych i prostych kryteriów oceny opinii biegłych dokonywanych przez sądy powszechne, wynikiem czego brane są pod uwagę opinie nielogiczne i w oczywisty sposób sprzeczne”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga

kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością, którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, Lex nr 180 841), przy czym podstawa taka nie zachodzi, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5). Tymczasem wskazane w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne w

istocie jest pozorne i zmierza do zakwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych przez Sądy orzekające w sprawie. Należy w związku z tym przypomnieć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. np. wyrok z dnia 16 grudnia 1998 r., II UKN 396/98 - OSNP 2000 nr 4, poz. 161), przyjmuje się, że jeżeli w odniesieniu do ustaleń faktycznych wymagających specjalistycznej wiedzy sąd zasięgnął opinii biegłych, to ewentualne powołanie jeszcze innych biegłych, można by uznać za powinność sądu tylko wtedy, gdy pierwotna opinia budzi istotne i nie dające się usunąć wątpliwości, a zainteresowana strona wykazuje nieporadność w zgłaszaniu odpowiednich wniosków dowodowych. Podobne poglądy były już wielokrotnie przedstawiane w orzecznictwie por. wyrok z dnia 18 września 1997 r., II UKN 260/97 (OSNAPIUS 1998 nr 13, poz. 408), wyroki z dnia 14 i 16 grudnia 1997 r., II UKN 394/97 (OSNAPIUS 1998 nr 20, poz. 614), oraz II UKN 406/97 (OSNAPIUS 1998 nr 21, poz. 643), wyrok z dnia 7 października 1998 r., II UKN 248/98 (OSNAPIUS 1999 nr 20, poz. 666), czy wyrok z dnia 2 czerwca 1998 r., II UKN 88/98 (OSNAPIUS 1999 nr 11, poz. 373).

Przepis art. 278 § 1 k.p.c. przewiduje, że w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych sąd może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia opinii. Mimo fakultatywnej formuły przytoczonego przepisu, sąd musi zwrócić się do biegłego, jeśli dojdzie do przekonania, że okoliczność mająca istotne znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy może zostać wyjaśniona tylko w wyniku wykorzystania wiedzy osób mających specjalne wiadomości. W takim przypadku dowód z opinii biegłego z uwagi na składnik wiadomości specjalnych jest dowodem tego rodzaju, że nie może być zastąpiony inną czynnością dowodową ani wnioskowaniem na podstawie innych ustalonych faktów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1999 r., I CKN 223/98, Wokanda 2000 nr 3, poz. 7). W okolicznościach niniejszej sprawy wnioski biegłych powołanych przez Sąd pierwszej instancji były zbieżne co do oceny stanu zdrowia wnioskodawcy, wskazując, że nie jest on obecnie osobą niezdolną do pracy, a zatem nie spełnił przesłanek określonych w art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[1.n]